

JÜRI KIHELKOND TAANI HINDAMISRAAMATUS

TIINA KALA

Tallinna
Linnarhiiv

Taani Hindamisraamat (lad. Liber Census Daniae) on koondkäsikiri, mis sisaldab üle 30 erineva teksti: nimekirju Taani kuningriigi valdustest, Taanist Tallinna viiva mereteed kirjeldust, värssse, kroonikamärkmeid jm. Käsikirja koostamise eesmärk ei ole täpselt teada, selle üks otstarve oli ilmselt pakkuda Taani kuningakojale ülevaadet kuningriigi sissetulekutest.

Taani Hindamisraamatu koosseisu kuuluv Eestimaa nimistu on kõige olulisem 13. sajandi Harju- ja Virumaa asustuse ja maakasutuse kohta käiv kirjalik allikas. See sisaldab kihelkondade kaupa esitatud külade loetelu koos nende suurusega adramaades, samuti andmeid selle kohta, kellele need maavaldused pärast Taani võimu kehtestamist läänistati. Enamiku külade puhul on tegu nende kirjaliku esmamainimisega, kuigi külade tekkeäeg jääb 13. sajandist kaugemasse minevikku. Ocrielae muinaskihelkonnast, mis valdavalt kattub hilisema Jüri ja osalt Jõelähtme kihelkonnaga, on Taani Hindamisraamatus loetletud 31 küla.